

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
एम. ए. भाग २ सत्र ३ व ४ इतिहास
मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२४ – २०२५ पासून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार एम. ए. भाग २ चा अभ्यासक्रम सुधारित करण्यात आला आहे. सदर सुधारित अभ्यासक्रमानुसारचे सत्र ३ व ४ चे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. विद्यार्थ्यांनी तुम्ही निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्वमूल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक

यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. (HISTORY) Part - I (NEP 2.0) (Distance)

Assignment Questions (Summer-March 2026)

SEMESTER : III

Major Mandatory (Compulsory Papers)

MM-1 History of Indian Foreign Policy

प्रश्न १: सन १९६७ ते १९८४ या काळातील भारत व सोव्हिएत युनियन यांच्या परराष्ट्र संबंधांची चर्चा करा..

किंवा

प्रश्न २ : सन २०१४ ते २०२३ या काळातील भारताच्या पाकिस्तान संबंधी धोरणाचे विश्लेषण करा.

Question 1: Discuss the relations between India and Soviet Union during year 1967 to 1984.

OR

Question 2: Analyze the India's Policy towards Pakistan during year 2014 to 2023.

MM-2 History of Feminist Movement in India

प्रश्न १: स्त्रीवादाचा अर्थ व व्याख्या स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : आंतरराष्ट्रीय महिला परिषदेच्या योगदानाचे विश्लेषण करा.

Question 1 : Explain the Meaning and Definition of Feminism.

OR

Question 2 : Analyze the contribution of International Women's Conference.

MM-3 Contemporary World (1950-1991)

प्रश्न १: शीत युद्धाचा अर्थ आणि त्याची कारणे स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २: आफ्रिकेतील नागरी हक्क चळवळीचे वर्णन करा.

Question 1: Explain the Meaning, Causes of Cold War.

OR

Question 2: Describe the Civil Rights Movements in Africa.

MM-4 Traditions and New Trends in History

प्रश्न १: भारतीय इतिहास-पुराण परंपरेची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : स्थानिक इतिहास लेखन प्रवाहातील महत्त्वाचे पैलू स्पष्ट करा.

Question 1: Discuss the Itihas Purana tradition of India.

OR

Question 2: Explain the important aspects of the tradition of Local History.

Major Electives (Optional Papers)

ME- Concept and Methods of Local History

प्रश्न १: सूक्ष्म इतिहास लेखनाचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : पुराभिलेखागारातील संशोधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Question 1: Explain the approach of Microhistory.

OR

Question 2: Explain the importance of Archival research.

M.A. (HISTORY) Part - I (NEP 2.0) (Distance)

Assignment Questions (Summer-March 2026)

SEMESTER : IV

Major Mandatory (Compulsory Papers)

MM-05 History of International Organization

प्रश्न १: युनोच्या उद्दिष्टांची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : नेटोचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Question 1: Discuss the objectives of UNO.

OR

Question 2: Explain the nature of NATO.

MM-06 Women in Indian History

प्रश्न १: स्त्रियांच्या इतिहासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : गेल ओम्वेट यांच्या योगदानाचे विश्लेषण करा.

Question 1 : Explain the significance of Women's History.

OR

Question 2 : Analyze the contribution of Gail Omvedt.

MM-07 Contemporary World (1991-2020)

प्रश्न १: सोव्हिएत युनियनच्या पतनाचे वर्णन करा.

किंवा

प्रश्न २: अरब स्प्रिंग दरम्यान ट्युनिशिया व इजिप्त मधील घडामोडींचे वर्णन करा.

Question 1: Describe the collapse of Soviet Union.

OR

Question 2: Describe the events during Arab Spring in Tunisia and Egypt.

ME - Application of Local History

प्रश्न १: स्थानिक इतिहासाचे दस्तऐवजीकरण करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : गावाचा इतिहास लिहिताना येणाऱ्या आव्हानांची चर्चा करा..

Question 1: Explain the process of documentation of Local History.

OR

Question 2: Discuss the challenges in writing the history of village.
